

Festa Major de Creixell

(Borrassà)

5 i 6 de Setembre 2015





C/ Llevant, 14 - Pol. Ind. Pont del Príncep - 17469 **Vilamalla** (Girona)
figueres@femporda.com - Tel. 972 525 053 - Fax 972 525 458

Fitosanitaris - Llavors - Adobs

agricamp

Av. Empordà, 44 - Pol. Ind. Pont del Príncep - 17469 **Vilamalla** (Girona)
Tel. +34 972 525 049 - Fax +34 972 525 030
info@agricamp.com - www.agricamp.com

CONVIT

Benvolguts i benvolgudes,

Arriba la fresca del setembre i amb ella la nostra Festa Major. El proper cap de setmana 5 i 6 de setembre, us esperem a tots els actes que amb molta il·lusió hem preparat per a aquesta nova edició, la 26a.

No us perdeu el pregó, ni l'aperitiu, ni la tarda jove, ni el sopar, ni el ball de nit, ni la fideuada popular. Tot en un paratge únic, a Creixell. Al costat de la riera d'Àlgue-ma, a la Font de les Curculles i a la pineda de Ca l'Alsina.

Visca la Festa Major! Bona festa!

L'associació de Veïns i Amics de Creixell



Per la festa major de l'any passat, vam oferir per primer cop fideuada.

LA JUNTA DIRECTIVA

Foto portada realitzada per: DANA PALMADA

JUNTA DIRECTIVA:

Jordi Palmada, Jaume Roura, Núria Roura, Jaume Llobet,
Jordi Punset, Pere Comas, Ricard Hernández, Dana Palmada

ORGANITZA



SUPERMERCAT



LA PARADA

- **Obert tots els dies de la setmana**
- **De 6.00 h matí fins 1.00 h nit**
- **Pa calent tot el dia**

Polígon Empordà Internacional, s/n
17469 **VILAMALLA**



MAS PLA
RESTAURANT-CELLER

Afores, s/núm. – Tels. 972 52 58 21 - 678 725 243 – 17770 **BORRASSÀ**



FRUITES
HURTÓS



Ctra. N-II, km. 9-A
Tel. 972 505 676 - Fax 972 509 712
17730 **HOSTALETS DE LLERS** (Girona)

SALUTACIÓ ALCALDE

Benvolguts,

La festa Major de Creixell ens rep a començaments de setembre per renovar l'energia que ens donarà força per avançar en aquest camí que fem plegats i sols a la vegada, configurant un panorama que ens permet fer realitat els nostres somnis i fer-ho al costat dels nostres familiars, amics, veïns...

Aquesta via comuna de fer, que ens entronca amb el nostre passat, ens enllaça en el present i ens guia en el futur, mostra la nostra essència al món. Una manera de fer, de ser, que ens il·lusiona, esperona i ens aporta el coratge i la valentia indispensables per fer-ho tot possible.

Aquest valor que ens empeny és primordial. El requerim en tots els àmbits de la nostra vida i en el nostre fer col·lectiu. Tenim a l'horitzó un repte comú, el desenllaç del qual serà decisiu per al nostre esdevenidor a curt, a mitjà i a llarg termini. Tenim a tocar un fet que pot canviar de cap a peus el que Catalunya ha estat els últims tres-cents anys, i retrobar la il·lusió dels nostres avantpassats quan es movien per la terra catalana amb plena capacitat de decisió, amb els errors i encerts que això pogués comportar. Albirem una porta que s'obre per donar pas a una nova Catalunya, que hem de fer entre tots.

Amb aquesta esperança, us animo a sortir i gaudir de la festa de Creixell per enfortir els nostres lligams i sentir la nostra vitalitat enmig dels somriures, gresques i moixaines dels més petits. Bona festa.

Rebeu una forta abraçada,

Ferran Roquer i Padrosa
Alcalde de Borrassà



Animació infantil que va organitzar l'Ajuntament de Borrassà durant la Festa Major de Creixell de l'any passat.



FUROT

Tres maneres
de gaudir la vida...



webgrafic.com



Oliveda S.A. C/ La Roca, 3 | CAPMANY | Girona (SPAIN) | T +34 972 549 012
comercial@grupoliveda.com | www.grupoliveda.com

Benvolguts veïns i amics de Creixell,

Repasant els programes de la Festa Major dels darrers anys, m'he pogut adonar amb claredat del treball dinamitzador de l'Associació d'Amics i Veïns de Creixell.

Integrat al municipi de Borrassà, el nucli de Creixell, malgrat les seves reduïdes dimensions, té una personalitat pròpia. L'esdevenir dels pobles, però, el marquen les persones, i si no hi ha ningú que hi esmerci temps i dedicació –i sovint també diners– en la seva conservació i promoció –un poble– per més història que tingui –s'acaba esllanguint sense remei.

No és el cas de Creixell. Amb l'impuls de l'Associació i d'altres persones, Creixell no només ha pogut conservar el patrimoni cultural i religiós –la petita església de la Mare de Déu de Creixell, patrona del poble, n'és un bon exemple– sinó que amb iniciatives innovadores, com la ja popular Fira de l'Allioli, han aconseguit el que col·loquialment se'n diu “posar Creixell en el mapa”.

He esmentat la patrona i protectora de Creixell, la Mare de Déu, en honor de la qual celebrem aquesta Festa Major. Sé de la vostra devoció per la mare de Déu i la comparteixo. El robatori de la seva imatge va ser una pèrdua lamentable, tant per la seva vàlua artística com per l'aspecte sentimental que suposava, i esperem que un dia pugui ser recuperada. Tanmateix, com va dir Jesús, la verdadera devoció no està en un lloc, –menys encara en una imatge, encara que hi ajudi– sinó “en esperit i en veritat”, o sigui, en el cor.

No deixem doncs mai de tenir-la present en el nostre cor. Que ella ens guardi de desavinences i malentesos i que a tots els que la invoquem, emparats pel seu mantell, ens condueixi a la verdadera germanor.



Que ella continuï protegint i vetllant pels habitants de Creixell i les seves rodalies fins al dia en què ens retrobarem tots plegats al cel.

Tal com canten els goigs amb aquest bonic català antic:

*Quan de rompes vingui l'hora
d'esta vida lo cordell:
assistiu-nos defensora
Verge Santa de Creixell*

Bona Festa Major!

Mossèn Manel

*Moment del recital de poesia i música
l'any passat dins la capella
durant la Festa Major de Creixell.*



Japet dels Bous

- Productes artesans
- Formatges
- Embotits
- Mel



Ens trobareu al mercat

- Dilluns a Olot
- Dimarts, dijous i dissabtes a Figueres
- Dimecres a Banyoles

Més informació;

www.japetdelsbous.cat

Tel. 609 705 734

CREIXELL - BORRASSÀ
(Alt Empordà)

MASO VILATENIM

SERVEIS AGRÍCOLES
MOVIMENTS DE TERRES

C/ Pla de Sant Pau, 1 - Tel. 972 507 764 - 659 304 187
17484 **VILATENIM**

PREGÓ FESTA MAJOR 2014

(dissabte, 6 de setembre de 2014) 12.30 hores

Molt bon dia a tothom i bona Festa Major de Creixell!

Abans de res, he d'agrair a l'Associació de Veïns i Amics de Creixell, que personalitzo en la figura d'en Jordi Palmada, el fet d'haver-me convidat aquest any a fer el tradicional pregó de la festa.

Pensant-hi una mica, hi ha moltes coses que m'uneixen amb Creixell.

Una d'elles és la bona amistat que tinc des de l'època d'estudiant a l'Institut Ramon Muntaner de Figueres amb Pere Gifre, natural de Creixell, lloc que jo mateix sovintejava quan encara en Pere hi vivia.

L'altra és el gust per l'allioli. Sí, encara que no hagi concursat mai, jo també faig allioli. Aquesta passió me la va ensenyar el meu pare, que feia un allioli esplèndid, si podia ser amb un raig de suc de taronja agra, millor que amb llimona o vinagre. Recordo una història que m'explicava de quan ell vivia a cal Gras de Lladó, el mas que havia estat dels meus avis, de propietat més aviat magra, però que, com sabeu, abans del fred del 56 era un país de molta olivera i, per tant, d'elaboració d'oli. Era un hivern fred i nevat, quan una nit es va presentar un pastor al mas i va demanar de passar-hi la nit. A l'hora de sopar van fer un tracte: ell hi posaria un pa que duia al sarró i els de cal Gras hi posarien allioli, que van fer en un gros morter de pedra. La imatge que li va quedar al meu pare era la de la família i el pastor menjant al voltant del morter i a la vora del foc, mentre aquest agafava un trosset de pa i sucava tots els dits fins al fons del morter mentre deia, mirant-se la meva àvia: "Molt bo aquest allioli, noia, molt bo".

Un tercer element d'unió és el curs de la riera d'Àlguema. Aquesta riera neix justament una mica més amunt del veïnat del Pujol, passa per darrere els absis de Santa Maria de Lladó, en un tram inicial que nosaltres anomenem torrent de la Tria. Més endavant, el seu curs crea un escarpat natural, que defensa per la banda nord-est el poc valorat castell de Navata i, aigües avall, veiem com Creixell va aprofitar el seu meandre més ampli per edificar-hi el nucli, abans d'aportar les seves aigües al Manol, a l'alçada de Santa Llogaia.

Ja sabem que els cursos d'aigua han estat vitals per a la vida humana, més abans que ara. Han condicionat la ubicació dels nuclis habitats, han regat i fecundat les terres de conreu, han proporcionat l'aigua potable, piscines naturals, energia hidràulica i moltes altres coses presents en la vida quotidiana de la gent, com va posar en evidència el pregó de l'any 2006 el mateix Pere Gifre, en referir-se a la Ribera.

L'època medieval és, sens dubte, la que ha proporcionat més personatges de pes a la història local. No em referiré, per descomptat, a Dalmau de Creixell, cavaller que va comandar les tropes cristianes a les Naves de Tolosa l'any 1212 i que us va fer el pregó en persona l'any passat. Pere Vayreda, estudiós de la història local de Lladó, sostenia amb convicció que una capsa rodona amb tapa, decorada amb motius àrabs, que va servir de reliquiari, va ser una ofrena portada de la batalla per algun dels cavallers de la casa de Creixell –no s'atreveix a esmentar el mateix Dalmau– al prior lladonenc, que era el seu capellà. De fet, set anys més tard, el 30 de març de 1219, el segon Dalmau va instituir i va dotar la capellania del castell de





COSTA CLOTAS

**FISCAL - LABORAL - COMPTABLE
CORREDORIA D'ASSEGURANCES**

Tel. 972 672 639

C/ Col·legi, 5 baix - 17600 **FIGUERES**

e-mail: costaclotas@economistes.com

GaratgeSALA

www.garatgesala.com

Concessionari oficial



Jeep[®]

Ctra. N-II, Polígon Santa Llogaia - Figueres - Tel 972 50 20 77

Creixell a favor del priorat de Lladó: “...ego Dalmacius de Crexello, bono animo et spontanea voluntate et pro remedio anime mee et parentum meorum, perpetuo dono et offero et in presenti trado omnipotenti Deo et ecclesie sancte Marie Letonis in manu et potestate Guillelmi (es refereix al prior Guillem de Llers), eiusdem ecclesie prioris, capellam beate Marie quam ego edificavi iuxta castrum meum de Crexello in parrochia santi Andree de Borraciano...” Tan estreta era la relació amb el priorat de Lladó que es va fer comú aquest rodolí: “Borrassà seria bo si no fos pel prior de Lladó”. I és que això de pagar impostos sempre ha estat impopular.



Ossera en pedra nummulítica situada a la galeria nord del claustre de la catedral de Santa Maria de Girona, que conté l'epitafi del bisbe Arnau de Creixell.

Vull aprofitar l'oportunitat d'aquest pregó per homenatjar i reivindicar la figura d'Arnau de Creixell, que fou bisbe de Girona entre els anys 1199 i 1214. Per tant, enguany podem commemorar els 800 anys de la mort d'un personatge local que va ser molt influent i poderós a casa nostra.

A l'ala oriental del claustre de la catedral de Santa Maria de Girona, hi ha una ossera sostinguda sobre dues mènsules i treballada en pedra nummulítica, que conté una inscripció funerària en llatí i escrita en caràcters gòtics, de només dues línies de text. Es tracta de l'epitafi del bisbe Arnau de Creixell.

El text diu així: *Hic iacet d(omi)n(u)s A(rnaldus) d(e) Crexello, conda(m), ep(iscopu)s G(er)und(e)n(sis), / qui obiit II id(us) madii anno D(omi)ni MCCXIII^o. Requiescat i(n) pace.* La seva traducció vindria a ser: Aquí jau Arnau de Creixell, difunt, bisbe de Girona. El qual va morir el 2 dels idus de maig (= 14 de maig) de l'any del senyor de 1214. Que descansi en pau.

Com podeu veure, és un text molt formulari que no proporciona gaire informació sobre el personatge. Té el mèrit que en el seu temps es va iniciar i recollir el primer dels dos volums del *Cartoral de Carlemany del Bisbe de Girona*, que consta de 379 folis en pergami i és una font documental de primera categoria per a l'estudi de la societat medieval. Sabem que durant la seva prelatura va entrar en disputa amb Pere de Torroella pels interessos entorn la senyoria d'Ullà, durant la qual va arribar a excomunicar-lo per les males accions comeses. És evident que aquesta acció va fer efecte perquè el 25 de novembre de 1209, Ponç Guillem de Torroella, el seu germà Pere de Montgrí i Gaufred Gilabert prometen al bisbe Arnau de Creixell donar satisfacció suficient per les malifetes del seu pare, Pere de Torroella, i li prometen no perjudicar l'església de Torroella de Montgrí.

A l'ala sud del mateix claustre de la Catedral de Girona, encara hi trobem un altre creixellenc, que era canonge de la seu. En una làpida amb l'epitafi versificat en llatí, hi ha aquest text: “Pere de Creixell i Berenguer de Palafoles, ambdós canonges i amics de la seu de Girona, sempre honorats, resten aquí enterrats. El qual Pere va dotar un altar en honor de Sant Bertomeu i Sant Nicolau, en el qual va establir dos beneficis de preveres, va deixar per a tots una porció major de deu diners. Quaranta sacerdots pregaran i cantaran les misses perquè li sigui donat el repòs veritable. Ell va morir el dia de les calendes de juliol (= 1 de juliol) de l'any del Senyor 1316.”

Malgrat l'existència d'aquests personatges singulars, nobles i religiosos, la gran majoria de la població que històricament ha habitat a Creixell s'ha dedicat a l'agricultura, gràcies a disposar d'una esplèndida plana agrícola. Això es demostra des de la més antiga documentació que es conserva. Em



Excavacions Malé i Hurtós, S.L.

Tel. 972 527 378 - Fax 972 526 098
Mas Paterra, s/n
17476 **GARRIGÀS**



Corredoria d'assegurances
Assessoria fiscal i laboral

Carrer Nou, 106
Tel. 972 514 127 - Fax 972 671 836
17600 **FIGUERES**
e-mail: info@margallicaixas.com

refereixo a les excavacions que es van fer entre 1971 i 1973 a l'Olivet d'en Requesens amb motiu de la construcció de l'autopista AP-7, quan es va localitzar un petit sitjar format per onze fosses de les quals almenys vuit foren excavades.

Les sitges eren dipòsits excavats al subsòl que permetien guardar hermèticament la collita de cereal, per això va esdevenir el principal sistema d'emmagatzematge de cereals en època ibèrica. Aquestes reserves de cereals, situades a tocar dels camps de conreu, depenien d'un poblat proper (*oppidum*), on es concentrava la població, per això no es van documentar estructures d'hàbitat relacionades. Quan es malmetien es farciien amb materials d'abocador; les dades fornides per l'excavació del seu interior mostraven una llarga ocupació a partir de l'ibèric ple (segle V aC) amb continuïtat durant l'ibèric final (segle I aC). Només una d'aquestes era molt més tardana i s'ha de datar cap a la darreria del segle III dC, deixant un buit de més de tres-cents anys.

Què ens aporten avui totes aquestes dades que ens informen del passat? Segurament conèixer a fons els orígens, qui som i d'on venim, per interpretar millor el futur. Un país no s'improvisa, es va fent a foc lent, amb una cultura i un patrimoni –material i intangible–, que s'ha anat forjant amb els segles, incidint en el paisatge, humanitzant-lo, fent-se'l seu, amb el caràcter indeleble de totes les cultures que hi han viscut. Tot plegat genera en la gent que hi viu els trets identificadors i de pertinença a un país. Aquests elements són imprescindibles per pronunciar-nos en consciència a la propera cita que ens fa la Història, sobre la voluntat de ser i no del que volen que siguem, de dir-ho fort i clar i, en llibertat.

Visca Creixell! Visca l'Empordà! Visca Catalunya!

Joaquim Tremoleda

Doctor en Arqueologia i conservador del Museu d'Arqueologia de Catalunya – Empúries

Especialistes del món agrícola al servei de l'agricultor

- Venda de màquines noves i d'ocasió
- Venda de recanvis
- Reparació de maquinària agrícola

→ **FIGUERES central.** Pol. Ind. La Coromina
C/ Ginesta 2 - 17771 Sta. Llogaia d'Alguema
T. 972 50 25 55 / F. 972 67 83 34

→ **RIUDARENES delegació**
C/ Mallorca 14 - 17421 Riudarenes
T./F. 972 85 60 53

Robert
maquinària agrícola


www.robertmaq.com
info@robertmaq.com

PROGRAMA

DISSABTE, 5 DE SETEMBRE

MATÍ, A 2/4 de 12



OFICI SOLEMNE



PREGÓ A CÀRREC DE FERRAN ROQUER,
President del Consell Comarcal de l'Alt Empordà



APERITIU PER A TOTHOM

(ofert per l'Associació de Veïns i Amics de Creixell)

TARDA, A LES 5 - TARDA JOVE

JOCS PER A LA MAINADA AMB:



"EL PAÍS DE XAUXA ÉS DIVERSIÓ"

(ofert per l'Ajuntament de Borrassà)

i XOCOLATADA POPULAR

(oferta per l'Associació de Veïns i Amics de Creixell)

COMPANIA D'ESPECTACLES



www.paidesxauxa.cat

NIT, A LES 9 - SOPAR - BALL DE NIT



Organitzat pel Restaurant **CA L'ALSINA**
Reserves tel. 972 525 186



Ajuntament
de Borrassà

AIGUA - GAS - ELECTRICITAT - CALEFACCIO

**CLOTAS i
BOSCH S.L**

Plaça Major, 1 - Tels. 972 525 180 - 972 171 654 - 17770 **BORRASSA**

DIUMENGE, 6 DE SETEMBRE

MIGDIA, A LES 2

FIDEUADA POPULAR DE PEIX



BEGUDES INCLOSES: AIGUA I VI

Preu	13 €
Socis	12 €
Infantil (fins als 12 anys)	7 €

TIQUETS A PARTIR DEL DIA 24 D'AGOST, FINS A EXHAURIR TIQUETS "PLACES LIMITADES, NUMERADES". – A LA FARMÀCIA DE BORRASSÀ, TEL. 972 525 183. – PALMADA DISSENY, C/ COL·LEGI, 4, TEL. 972 510 062 FIGUERES

- El dinar se servirà a les taules. Menú: amanida, fideuada i pollastre, gelat, pa, aigua, vi, cafè i gotes.
- No s'ha de portar taula, cadires ni coberts, només gana. La situació del lloc a les taules serà numerada.
- En cas de pluja s'ha de portar: paraigua, impermeable, paciència i bon humor.
- Es vendrà a preus populars: cava fresc.

TARDA, A 2/4 DE 4

BALL AMENITZAT PER JOAN DE ROSES

CARNISSERIES

serraplà
www.serra-pla.com

FIGUERES

Carrer Nou, 56
972 512 285

Ramón y Cajal, 6
972 505 323

Plaça del Sol, 5
972 511 763

CADAQUÉS

Doctor Callís, 12
972 258 340

LES VEUS DE CREIXELL

ENTREVISTA

A L'ENRIQUETA CRUANYES SERRA

– **Com es diu?** Enriqueta Cruanyes Serra.

– **On vàreu néixer?** A Borrassà, l'any 1945, aquí a la casa pairal, carrer Pou Comú, 21.

– **Quin nom rebia la casa?** Can Janot. Així en deien abans de la casa, però avui dia, si dius can Janot, tothom pensa en la casa de la plaça de Borrassà, perquè allí hi va anar a viure el germà del meu pare.

– **O sigui que vostè no ha viscut mai a Creixell?** No, el meu avi i la meva mare eren nascuts a Creixell. Tot i que sovint anàvem a la casa que hi teníem. Per tant, tinc un molt bon record de Creixell.

– **Com es deien els seus avantpassats?** L'avi es deia Joan Serra Bonavia. Va néixer el 30 d'agost del 1891. I l'àvia es deia Enrica Prat Xibecas, nascuda a Borrassà, a can Janot. Varen tenir tres fills, l'Andreu, la Lluïsa –la meva mare– i la Marina.

– **I a quina casa de Creixell vivien?** En una petita casa de tres pisos que hi havia entre cal Coix i el paller de can Ricardo. En deien a can Serra. També tenien un paller, a dalt de la ribera al camí de la Serra, també conegut com a can Serra. (Des de fa un parell d'anys la casa del poble s'ha reconstruït de nou, però de moment no hi viu ningú. Abans de la crisi actual, el paller es va arreglar com a nou habitatge, però no hi ha viscut ningú i ara està força destruït).

– **El seu avi era propietari o arrendatari d'aquesta casa?** No, propietari. Però no sé els besavis, que ja vivien a Creixell.

– **Tinc entès que el seu avi va ser alcalde de Borrassà, oi?** Sí. Això va marcar la història de la família. Ell era l'alcalde de Borrassà quan va esclatar la guerra civil espanyola. I al final, quan els nacionals van entrar, va haver de marxar a França. Es va haver d'exiliar. Primer,

va estar al camp de concentració d'Argelers. Allà s'ho va passar molt malament. De fet, quan va poder tornar, no en volia parlar mai, de tot allò. Després, va poder anar a viure a casa d'uns cosins a Rivesaltes.

– **De quin partit era? Quants anys va ser alcalde?** Ell era d'esquerres, no sé de quin partit.

– **Que va fer alguna cosa, que hagués d'exiliar-se?** No, només ser un home d'esquerres. De fet, ell va ajudar a tothom durant la guerra. Primer, va ajudar a salvar la capella de Creixell i la seva



Casament de l'Enriqueta Cruanyes i en Josep Maria Climent i Pujol a l'església de Borrassà.

SERVICENTRE

des de 1968, amb la pagesia...



/ AGRICULTURA I TRACTAMENTS /

Ctra. de Figueres a Roses, Km. 29,8 - 17485 VILA-SACRA
Tel. 972 67 16 46 ■ www.servicentre.es ■ info@servicentre.es



Restaurant
L'ESTRELLA
Cafeteria

Menús diaris: 10,5 €
Menús festius:
Buffet i segon plat a escollir, 15 €



Cuina casolana elaborada amb productes frescos
Carns procedents de criança pròpia Peix fresc de Roses

C/ Sant Pere, 5 - 17600 **FIGUERES** – Tel. 972 508 347 / 615 683 279
(Entre Museu de les Juguines i Museu Dalí)

JOSEP RAFART I BOIX

TREBALLS AGRÍCOLES



TEL. 617 344 280

RIUDAURA

HOSTAL - BAR - RESTAURANT



Amiel

Especialitat en esmorzars
Menú diari

Av. Pirineus, 2 – Tel. 972 504 968 - 659 741 246
17600 **FIGUERES**

El Sr. Joan Serra Bonavia, la Sra. Enrica Prat i Xibecas, la Lluïsa Planelles i l'Enriqueta Cruanyes Serra, a Borrassà.



Mare de Déu. També va ajudar el Sr. Suro de Borrassà, quan el van agafar i portar a la presó de Figueres. Ell el va rescatar de la presó. Sempre m'han explicat que el Sr. Suro estava tan agraït que, quan va sortir de la presó, primer va abraçar el meu avi i després la seva dona. Poc després, el Sr. Suro va morir de tifus.

– **Ens ho pot explicar tot això de la salvaguarda de l'església de Creixell?** Sí, l'avi, quan van voler destruir la capella de Creixell, els va aturar tot donant-los tabac.

– **Sap qui va ser aquesta gent que volia derruir la capella?** No, he sentit explicar que eren els del comitè d'Orriols.

– **I com va salvar la imatge de la Mare de Déu de Creixell?** Va amagar-la. La va fer passar per un forat que hi havia a l'església i la va amagar a l'era de ca Valent, just darrere de l'església. Però pel forat no passava la corona de plata de la Verge. Així que la meva àvia, l'Enrica, se la va endur a casa seva. Però l'avi li deia que si la trobaven a casa seva els comprometria massa. O sigui que al final, el seu fill Andreu, sense dir res a ningú, la va anar a amagar al paller que tenien dalt de la Serra. L'Andreu va haver d'anar a la guerra i, com que no va dir res a ningú de l'amagatall de la corona, la gent deia que ens l'havíem venut per fer diners. En tornar de la guerra, el primer que va fer va ser dir on era la corona. La meva àvia i la Maria Revarder, veïna de can Revarder, la van ben netejar i la varen tornar a posar al seu lloc. L'Andreu, però, va tornar malalt, va agafar la tuberculosi, i finalment va morir.

– **Quan el seu avi estava exiliat?** Sí. No va poder ni venir a veure el seu fill, quan aquest era a l'hospital de Girona ja molt greu. L'avi sempre deia que si el Sr. Suro hagués estat viu no hauria tingut cap por i no hauria hagut de marxar. De fet, en un primer moment van pensar de marxar tots,



L'Enrica i les seves dues filles, quan el pare va haver d'exiliar-se a França. Anys 40 del s. XX.

Restaurant - Braseria Ca l'Alsina



**ESPAI NATURAL
GRAN TERRASSA I PISCINA**



**POSEM MÚSICA A LES
TEVES FESTES!**

**ESPECIALITATS DE LA CASA: CARNS A LA BRASA
ROSTITS · PLATILLOS · PEUS DE PORC · CARAGOLS...**



**Menú diari de dilluns a divendres · Menú Especial per a Grups
Menú de carns a la brasa · Menú d'arrós els dimarts
Pa amb tomàquet i embotit**



Restaurant Ca L'alsina: Passat Creixell (Borrassà) | Reserves: 972 525 186
Per NII amb creuament amb Garrigàs | A 5 min. de Figueres i a 20 min. de Girona

ell, la dona i les filles. Però, l'Amèlia de cal Coix, la seva veïna, els va dir que es podien quedar a casa seva i fer-se passar per familiars seus si algun nacional preguntava.

– **I com es comunicaven amb ell?** Per carta, tot i que havies de vigilar què posaves perquè les cartes les podien requisar.

– **Quan va poder tornar el seu avi de Rivesaltes?** Va marxar el 1939 i va tornar el 1948, va estar fora 9 anys! Encara guardo el seu passaport (me'l deixa mirar.) Va tornar amb tren a l'estació de França i el van anar a recollir amb la tartana de can Delfí, perquè l'àvia d'en Delfí era germana de la meva àvia Enrica.

– **A part d'alcalde, quin era l'ofici de l'avi?** Es cuidava de la central elèctrica del molí de Creixell, també feia feines de pagès a les poques terres que tenia la casa.

– **I com s'ho va fer la família sense l'home de la casa?** L'àvia va haver de treballar molt per treure la família endavant. L'àvia Enrica feia de botifarrera. Recordo que al mes de febrer no la vèiem mai, sempre era a casa d'algú a fer la matança. I també feia de cuinera, anava a molts aplecs a cuinar i a cases particulars. Feia el que podia per fer diners, per exemple, els dijous, com que era dia de mercat, s'encarregava de talaiar la mainada de can Cortada.

– **Can Serra tenia vinya?** Sí, tenia vinya al costat del paller de la Serra. Jo encara recordo anar a collir-hi raïms. A can Serra, no hi havia trull, però s'anava al de la societat de Creixell. L'avi era soci del Trull.

– **I oliveres, que en tenien a can Serra?** Tenia oliveres, al voltant de camp. Amb la fred del 1956 van haver d'arrencar moltes de les oliveres que tenien.



Polígon Empordà Internacional, s/n
17469 VILAMALLA
Tel. 972 526 021

SUBIRÓS

FUSTERIA D'ALUMINI

Ctra. de l'Escala al Pont del Príncep
17469 **EL FAR D'EMPORDÀ**
Tel. 972 500 085

Garatge Gruauto^{SL}

Servei permanent de grua 24 h.

Joan Alsina Vidal
Gerent



Migdia, 6 – 17770 **BORRASSÀ** (Girona)
Tel. 972 525 198 – 619 720 026 (permanent)
Fax 972 525 615
e-mail: gruauto@hotmail.com



Fotos familiars de l'Enriqueta Cruanyes a Creixell, davant la bassa del molí Dalt i dalt de la passera de la riera.

- **Fèieu l'oli a la mateixa casa?** No, no el feien a la casa perquè no tenia trull, el portaven a fer a fora.
- **A can Serra tenien hort?** Sí, un a tocar a Vilamorell, era arrendat als de can Cortada. Però jo ja no recordo haver-lo treballat.
- **Amb qui es va casar la seva mare?** La meua mare, la Lluïsa Serra, es va casar amb en Joaquim Cruanyes de Borrassà el 1944. Potser dos o tres anys després ja varen anar a viure a Borrassà, a la casa pairal de l'àvia Enrica. Mentre que la seva germana, la Marina Serra, se'n va anar a treballar a can Delfí de Borrassà.
- **A què es dedicaven els seus pares?** Feien de pagès, però tenien poca terra, per això quan calia anaven a jornal, a estellar oliveres, a fer feines de batre, a veremar a França... A la casa de can Serra de Creixell, ja no hi vivia ningú i ho feien servir de magatzem, allà hi teníem les patates, el vi...
- **Què en varen fer al final de la casa?** La casa tenia tres pisos. El pis de dalt de tot es va començar a ensorrar. Aleshores els pares van vendre la casa. Els veïns de cal Coix la varen comprar, tot ampliant la seva finca.
- **I vostè, amb qui es va casar?** Amb en Josep Maria Climent i Pujol de Siurana d'Empordà, del mas Fideuer.
- **Com es varen conèixer?** Al ball de Figueres. Vam estar festejant quatre anys i després ens vàrem casar. Era l'any 1973. Vàrem celebrar el casament a l'església de Borrassà.
- **I va anar a viure a mas Fideuer?** Sí, tot i que com que els pares van emmalaltir, tots dos van patir un càncer, estava entre Borrassà i Siurana.
- **I quan varen instal·lar-se definitivament a Borrassà?** L'any 1987.
- **De què ha treballat?** Jo treballava a Vilafant, a la fàbrica de Curtits Pomes. Recordo que el primer dia vaig dir-me que no aguantaria gaire allà dins, ja que feia molta pudor i, mira, vaig estar-hi 21 anys, fins a la jubilació.
- **I el seu marit treballava les terres de la casa pairal?** Sí, al principi, però com que la terra no donava per viure, després se'n va anar a treballar, primer, a la gasolinera de la carretera de Roses, i després, a La Suca de Figueres, fent caixes de fusta fins a la jubilació. Hi va treballar 23 o 24 anys.

Núria Roura Armangué

Llicenciada en Història de l'Art i Museòloga

CONSTRUCCIONS JAUME PRATS SIMON

Barri Mas Clos, 2 • 17773 PONTÓS
Tel. 972 560 248 • Mòbil 699 490 795
jpratscons@gmail.com



Apt. Correus núm. 10
17600 **FIGUERES**
info@cimentsmiquel.com
www.cimentsmiquel.com

Tel. 972 50 18 81
Fax: 972 50 25 00
Mòbil: 639 66 37 96

CONCURSANTS XXIV FIRA DE L'ALLIOLI - CREIXELL 2015

	NOM	POBLACIÓ	QUANTITAT	PREMI
1	RAFAEL GUILLOT	L'ESCALA	5,662 g	Quantitat
2	MANUEL ANGEL CURRÁS	FIGUERES	226 g	
3	DANIEL CASOLA CALVET	FIGUERES	229 g	3r Qualitat
4	PERE TORRES	L'ESCALA	336 g	
5	JULI PÉREZ	FIGUERES	321 g	Original
6	ISABEL JUANOLA	FIGUERES	318 g	2n Qualitat
7	JOAN VIÑAS SOLER	FIGUERES	172 g	
8	ROSA CAMACHO MÉNDEZ	FIGUERES	189 g	Dalí Oli
9	JOAN LLAVANERA CAIXÁS	FIGUERES	221 g	1r Qualitat
10	CARME CARITG GIBRAT	FIGUERES	189 g	
11	DANIEL BATLLE	FIGUERES	99 g	
12	MARIA VIÑAS COS	FIGUERES	229 g	
13	PATXI MACAZAGA	SUÏSSA - CALELLA	29 g	
14	ADRIÀ MOLLET MERINO	CREIXELL	101 g	
15	ODON CARBONELL	FIGUERES	-	

RELACIÓ CONCURSANTS JUGUEM 2015

	NOM	POBLACIÓ	EDAT	QUANTITAT	PREMI
1	NEREA CURRÁS GARCIA	FIGUERES	12	48 g	
2	BRAYAN JOSEP MELECIANO	AVINYONET DE PUIGVENTÓS	11	82 g	
3	ANDREA PLA RUIZ	FIGUERES	10	28 g	
4	PAULA MÉNDEZ LLAVANERA	FIGUERES	14	44 g	
5	TASI MÉNDEZ LLAVANERA	FIGUERES	7	46 g	
6	MARTA VEGA FONTQUERNA	SANT JULIÀ DE RAMIS	13	95 g	
7	MARINA CORREA	SANTA COLOMA DE FARNES	13	36 g	
8	MARIA VALLEJOS VIÑAS	FIGUERES	14	177 g	Premi Museu Joguet
9	TONI TARANGUELL	MATARÓ	5	51 g	
10	AINA CARMONA	FIGUERES		29 g	



*En Joan Llanerera
guanyador el 2015
del premi a la qualitat.*



CUSINS, S.L

sala d'especejar

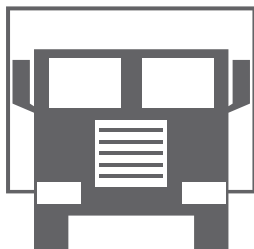
Polígon Firal - c/ Portugal, 3
Tel. 972 510 717 - Fax 972 673 822
17600 **FIGUERES** (Girona)

PLÀ VERD

VIVERS DE PLANTES

T. 659 961 008
Pla de Sant Pau de la Calçada
17600 **FIGUERES**

CARBONELL SALA



TRANSPORT DE BESTIAR

Tel. 972 525 209 - Mòbil 696 352 343
C/ Figueres, s/n - 17770 **BORRASSÀ**

llobet & portell

Joan Llobet Portell

Tècnic superior

Prevenió de Riscos Laborals

c/ Empordà, 70 baix A - 17600 **FIGUERES**

Tel. 972 503 882 - Fax 972 508 890

jllobet@gsnep.com



Godoy i Associats

Corredoria d'Assegurances, sl

pi i margall, 1, prol. b tel. 972 50 02 35 - fax 972 67 29 48 - 17600 figueres
tomàs mieres, 5, esc.2, 1r f - tel. 972 20 31 78 fax 972 20 38 09 - 17005 girona
av. pau casals, 25-27, 1r. tel. 972 38 05 00 - fax 972 38 14 63 - 17490 llançà
ctra. vella, 9, 1r. tel. 93 848 40 57 - fax 93 848 40 58 - 08470 sant celoni

www.godoy-ca.com

Els Vehicles
Les Persones

Particulars

Yield Pensions

Employment

Professionals de Confiança



palmada disseny

INTERIORISME
ARQUITECTURA

www.palmadadisseny.com
c. Col.legi, 4 - Terreres, 3 - 17.600 Figueres
tel.972510062.info@palmadadisseny.com